MALTA
FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR SIMONE GRECH LL.D.

Seduta tas-16 ta' Jannar 2019

Il-Pulizija
vs
Giuseppe Camilleri

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjoni migjuba kontra l-imputat **Giuseppe Camilleri** ta' 62 sena, detentur tal-karta ta' l-identita' numru 449453(M), fejn gie akkuzat talli nhar it-23 ta' Frar 2016 ghall-habta ta' 17.00hrs fl-ghalqa bl-isem 'Giovaddu Dokkiena' li tinsab fi Triq is-Salini, Naxxar u fil-gzejjer Maltin, minghajr hsieb li jisraq jew li jaghmel hsara kontra l-ligi, izda biss biex jezercita' jedd li jippretendi li ghandu, gieghel bl-awtorita' tieghu nnifisu, lil xi hadd ihallas dejn, jew jesegwixxi obbligazzjoni tkun li tkun, jew fixkel lil Emanuel Camilleri, fil-pussess ta' hwejgu, b' xi mod iehor, kontra l-ligi jew indahal fi hwejjeg ta' haddiehor.

Rat id-dokumenti esebiti u l-atti processwali kollha.

Rat it-traskrizzjonijiet tax-xhieda moghtija quddiem din il-Qorti kif diversament ippreseduta.

Semghet is-sottomissjonijiet finali.

Rat l-artikoli tal-ligi u cioe l-artikolu 85 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Ikkunsidrat:

Illi l-imputat tressaq quddiem din il-Qorti fuq ir-reat ta' ragion fattasi.

Xhieda prodotta

Mill-Affidavit ta' **PC 249**, irrizulta li Giuseppe Camilleri u martu Yvonne Camilleri marru l-ghassa tan-Naxxar fit-23 ta' Frar 2016 ghal 20.30 hrs u rraportaw li Emanuel Camilleri dakinhar stess ghall-habta ta' 17.00hrs kien qaleb il-hajt tal-ghalqa li ggib l-isem 'Giovaddu Dokkiena'. Fl-affidavit, gie dikjarat li Giuseppe Camilleri u Yvonne Camilleri pprezentaw lil PC 249 rcevuta tal-qbiela li jhallsu fir-rigward ta' din l-ghalqa, izda din l-ircevuta ma gietx ezebita fl-atti.

Fl-istess affidavit, gie dikjarat li meta gie mtikellem Emanuel Camilleri, dan stqarr li Giuseppe kien qed jitfa' l-gebel fl-moghdija li hemm bejn zewg ghelieqi taghhom u hu kulma ma kien qed jaghmel kien li jitfa' l-gebel f' posthom. L-istess Emanuel Camilleri gie dikjarat li qal li qatt ma kien hemm hajt hemmhekk.

Giuseppe Camilleri insista li fl-ghalqa in kwistjoni, fix-xitwa, hemm moghdija li tibqa' tiela' mal-hajt u li hija biss bil-mixi. Spjega li meta huwa jizra' l-ghalqa in kwistjoni, huwa jaghmel *stop sign*, ossija erba' gebliet fuq xulxin, sabiex jindika li hemmhekk mizrugh. Insista li huwa qatt ma ghalaq passaggi u ma ghalaqx rampa ezistenti. Sostna li huwa ra lil Emanuel Camilleri jaqleb dan il-gebel ghal isfel u qalbu gol-kanal ta' l-ilma.

Emanuel Camilleri xehed illi huwa ghandu ghalqa f' dawn l-inhawi u ried jitla' bil-mutur minn gor-rampa, izda r-rampa sabha ostakolata bil-gebel li ghamel Giuseppe Camilleri. Qal li huwa nehha dan il-gebel li jaghmel Giuseppe Camilleri f' diversi okkazzjonijiet izda ma jiftakarx li nehha l-gebel fid-data tat-23 ta' Frar 2016. Sostna li gie maghluq l-access.

Ikkunsidrat:

Gurisprudenza

Illi fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Georgina Gauci**, deciza fis-7 ta' Jannar 1998, il-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) qalet hekk:

> *"[F]il-ligi taghna r-reat ta' ragion fattasi mhux meqjus bhala delitt kontra l-proprjeta' izda*

bhala delitt kontra l-amministrazzjoni tal-gustizzja u amministrazzjonijiet pubblici ohra".

Illi l-Qorti tinnota li huwa ormai stabbilit li l-elementi kostitutivi tar-reat ta' ragion fattasi, huma erbgha, u cioé:
"(1) att estern li jispolja lil xi hadd iehor minn haga li jkun qieghed igawdi, liema att ikun ezegwit kontra lopposizzjoni, espressa jew presunta, ta' dan il-hadd iehor;
(2) il-kredenza li l-att qieghed isir b'ezercizzju ta' dritt;
(3) il-koxjenza fl-agent li hu qieghed jaghmel 'di privato braccio' dak li jmissu jsir permezz ta' l-awtorita` pubblika (jew, fi kliem il-Crivellari, Il Codice Penale per il Regno d'Italia Interpretato ecc., Torino, 1895, Vol. VI, pagna 749, 'la persuasione di fare da se` cio` che dovrebbe farsi reclamando l'opera del Magistrato'); u
(4) in-nuqqas ta' titolu li jirrendi l-fatt aktar gravi (ara, fost diversi sentenzi, ***Il-Pulizija vs. Salvatore Farrugia****, Appell Kriminali 14 ta' Dicembru, 1957, Vol. XLI.iv.1506;* ***Il-Pulizija vs. Carmel sive Charles Farrugia****, Appell Kriminali 17 ta' Frar, 1995;* ***Il-Pulizija vs. Carmelo Ciantar,*** *18 ta' Settembru, 1996; ara wkoll Falzon, G., Annotazioni alle Leggi Criminali (Malta), 1872, p. 123). Hu risaput - u dan, del resto, johrog mill-istess definizzjoni tar-reat in dizamina - li l-istess att materjali jista' jaghti lok ghar-reat ta' ragion fattasi jew ghal reat iehor (hsara volontarja, serq), u jekk ikunx hemm dana r-reat ta' ragion fattasi jew xi reat iehor ikun jiddependi mill-intenzjoni tal-agent. Hu rrelevanti jekk dina l-intenzjoni tikkwalifikax bhala intenzjoni specifika jew intenzjoni generika". (Appell Kriminali* ***Il-Pulizija vs. Mario Lungaro****, 18 ta' Novembru 1996.)"*

Ai finijiet tar-reat ta' ragion fattasi "*il-pussess materjali, jew detenzjoni, hu sufficjenti ghall-avverament tal-ipotesi tal-ligi*" (ara Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs George Zahra**, - 16 ta' Lulju 1958 - Vol. XLII.iv. 1453). Taht l-artikolu 85 tal-Kodici Kriminali m'hemm ebda bzonn li jigi ppruvat xi element ta' pussess aktar sostanzjali minn hekk.

Il-Qorti tirrileva li ai fini ta' dan ir-reat m'hemmx lok li jigi ppruvat it-titolu; huwa necessarju biss li l-prosekuzzjoni tipprova il-pusess u li tali pussess gie mfixkel b'azzjoni ta' terzi sabiex b'hekk il-possessur ma setghax igawdi il-pussess liberu tal-oggett.

Skond sentenza moghtija mill-Qorti ta' l-Appelli Kriminali fl-ismijiet il-**Pulizija vs John Dimech** deciza nhar l-24 ta' Gunju 1961, intqal li *"id-dispozizzjoni tal-ligi li tikkontempla r-reat ta' raggion fattasi hija ntiza biex il-privat li jippretendi xi drittijiet ma jissostitwix l-azzjoni tieghu ghal dak tat-tribunal meta jista' jirrikorri lejhom. Hi gusta jew le l-pretensjoni tieghu, hu ma jistax minn rajh jezercita dawk id-drittijiet li hu jippretendi li ghandu".*

Effettivament jidher car bl-artikolu msemmi, li l-Ligi trid tipprotegi l-istatus quo kontra min jiehu l-Ligi b'idejh, indipendentement minn jekk l-aggressur jew il-vittma jkollux dritt jew le.

Din il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza moghtija mill-Qorti ta' l-Appelli Kriminali fl-ismijiet **il-Pulizija vs Eileen Said** deciza nhar id-19 ta' Gunju 2003 fejn gie enfasizzat li "*element kostituttiv ta' dan ir-reat hu dak intenzjonali fis-sens li l-agir ta' dak li jkun irid ikun maghmul bil-hsieb li hu qed jezercita dritt li jahseb li ghandu ghad-distinzjoni mir-reati ta' serq jew danni volontarji fuq proprjeta' ta' haddiehor per ezempju. Ghalhekk hemm bzonn li ssir indagini fuq il-movent li jkun wassal lill-persuna li kkommettiet dan ir-reat biex taghmel dak li ghamlet. L-element materjali invece jikkonsisti filli wiehed jippriva persuna ohra minn xi dritt fuq haga li ghandu it-tgawdija taghha.*"

Ikkunsidrat:

Mill-provi prodotti jirrizulta li l-imputat pogga dan il-gebel ('l hekk imsejha *stop sign)* sabiex l-access isir bir-rigel u dana stante li l-ghalqa fil-pussess tieghu kienet mizrugha. Irrizulta mix-xhieda ta' l-imputat Giuseppe Camilleri li kien hu li ghamel dan l-*stop sign*, u li *ergo* dan ma kienx hemmhekk qabel ma' tpogga minnu. Kien jinkombi fuq l-istess

imputat li jressaq prova lil hinn minn kull dubbju dettat mir-raguni illi huwa kellu dritt li jaghmel tali gebel in vista ta' l-allegazzjoni tieghu li fix-xitwa, l-access kien biss bir-rigel. Tali prova izda ma tressqitx u minhabba l-gebel li tpogga, Emanuel Camilleri ma setax jghaddi bl-ingenji minn hemmhekk.

Decide

Ghaldaqstant fid-dawl ta' dawn ir-risultanzi processwali u wara li rat l-artikolu 85 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti ma tistax hlief issib lill-imputat hati tal-akkuza migjuba fil-konfront tieghu u tikkundannah ihallas multa ta' mitt Ewro (€100).

Dr Simone Grech LL.D.	**Karen Falzon**
Magistrat	**Deputat Registratur**